A°. 1803. N°. 63

BINNEN- LANDSCHE

BATAAFSCHE COURANT.

WOENSDAG DEN 25 MEY.

Deeze EXTRA-DUBBELDE COURANT wordt alömme voor den gewoonen Prys uitgegeeven.

BATAAFSCHE REPUBLYK.

DE HAGE *den* 24 *Mey*. De gewigtige *Engelsche* stukken, in onze voorige Courant afgebrooken, en tot de tegenwoordige verschooven, gaan aldus voort.

VERVOLG *der* DECLARATIE des KONINGS *van* GROOT-BRITTANNIEN *wegens den* OORLOG *met* FRANKRYK.

„In de maand October laatstleeden, werd Zyne Majesteit, in gevolge een ernstig aanzoek der *Zwitzersche* Natie, overgehaald, om eene pooging te doen door middel van een vertoog aan het *Fransch* Gouvernement, ten einde de rampen af te keeren, welke toenmaals die landstreek boven het hoofd hingen. Dit vertoog was in de gemaatigdste termen opgesteld, en 'er werden tevens door Zyne Majesteit maatregelen genoomen, om, onder de toen plaats hebbende omstandigheden, zeekere kondschap te bekomen van den weezenlyken toestand en begeertens der *Zwitzersche* Cantons, gelyk ook van de gevoelens der verdere Cabinetten van *Europa*. Zyne Majesteit vernam, nochtans, met het uiterst leedweezen, dat 'er geheel geene gezindheden, om zig tegen deeze herhaalde schendingen der Tractaaten en gewelddaadigheden te verzetten, aan den dag gelegd werden door eene eenige der Mogendheden, die het onmiddelykst belang hadden om dezelven te beletten; en Zyne Majesteit gevoelde alzo, dat, met betrekking tot deeze voorwerpen, zyne enkelde poogingen niet verwagt konden worden eenig voordeel van aanbelang te zullen aanbrengen voor die geenen, ten wier behoeve dezelven mogten worden in het werk gesteld."

„Het was omtrent dien tyd, dat het *Fransch* Gouvernement voor het eerst onbewimpeld het grondbeginsel vooruitzette, dat Zyne Majesteit geen recht had om zig te beklagen over de handelwyze, of zig te bemoeyen met de gedragingen van *Frankryk*, omtrent eenig punt, 't welk niet een gedeelte der stipulatiën van het Tractaat van *Amiens* uitmaakte. Dat Tractaat was ontwyfelbaar gegrond op dezelfde beginselen, als elk ander vroeger Tractaat of Conventie, op de aanneeming van den staat van bezit en van verbindtenissen, ten tyde van deszelfs sluiting plaats hebbende; en, wanneer die staat van bezit en van verbindtenissen weezenlyk te kort gedaan is door de vrywillige daad van eene der contracteerende partyen, zo dat zulks strekkende is ter benadeeling der voorwaarden, waarop de andere party in het contract getreeden is, zo mag deeze aldus gemaakte verandering beschouwd worden als metterdaad daarstellende eene verbreeking van het Tractaat zelf, en aan de te kort gedaane party recht geevende, om voldoening of schadevergoeding te vorderen voor eenig substantieel verschil, 't welk zodanige daaden in derzelver betrekkelyken toestand mogen hebben te weeg gebragt. Maar, welk dan ook het grondbeginsel zyn moge, waaröp het Tractaat beschouwd moet worden gegrond te zyn, 'er bestaat onbetwistbaar eene *Algemeene Wet der Volkeren*, welke, offschoon vatbaar om bepaald, verklaard, of beperkt te worden door de *Wet van Conventie*, nochtans deeze laatste voorafgaat, en de eerste Wet van gedragsregeling is, waaröp alle Souvereinen en Staaten gewoon zyn te appelleeren, telkens wanneer de Conventioneele Wet erkend wordt gezweegen te hebben. Het Tractaat van *Amiens*, en elk ander Tractaat, alleen bepaaldelyk voorziende in zulke voorwerpen, waartoe het byzonderlyk strekkende was, neemt daaröm niet aan, of heeft daaröm niet in, eene onverschilligheid omtrent alle andere voorwerpen, welken in deszelfs stipulatiën niet gespecificeerd zyn; veel minder oordeelt het die van eenen aart te zyn, om aan de willekeur en grilligheid van den gewelddaadigen en magtigen ten prooije gegeeven te worden. De rechtvaardigheid der zaak is alleen een genoegzaame grond, om de tusschenkomst van eenige *Europeaansche* Mogendheden te wettigen, in de verschillen, die tusschen andere Staaten mogen ontstaan, en de toepassing en uitgestrektheid dier tusschenkomst kan alleenlyk door bedenkingen van voorzigtigheid bepaald worden. Deeze beginselen zyn niet vatbaar van betwist te worden; maar, indien de nieuwe en buitengewoone pretentie, door het *Fransch* Gouvernement gemaakt, om Zyne Majesteit van alle recht van tusschenkomst uit te sluiten, ten opzigte der zaaken van andere Mogendheden, zo niet die zaaken een specificq gedeelte der stipulatiën van het Tractaat van *Amiens* uitmaaken; — indien zulk eene pretentie iets was, dat by mogelykheid gemaintineerd kon worden, zo zouden die Mogendheden, ten minsten, het recht hebben, om het voordeel van dit grondbeginsel in te roepen, in elk geval van verschil tusschen de beide landen. De veröntwaardiging van geheel *Europa* zoude derhalven gewisselyk verwekt moeten worden door de verklaaring van het *Fransch* Gouvernement, dat, in het geval van vyandelykheden, die zelfde Mogendheden, die geene contracteerende partyen van het Tractaat van *Amiens* waren, en wien niet vergund werd eenig voordeel te trekken van de vertoogen Zyner Majesteit ten hunnen behoeve, desniettemin de slagtöffers gemaakt moeten worden van eenen Oorlog, welke gezegd wordt uit dat zelfde Tractaat voort te spruiten, en opgeöfferd moeten worden in een verschil, 't welk zy niet alleen niet veroorzaakt, maar zelfs geene middelen, hoegenaamd gehad hebben om te voorkomen."

„Onder de omstandigheden, waar in *Europa* zig toenmaals bevond, oordeelde Zyne Majesteit het verre weg het beste te zyn, zig te onthouden om tot daadelyke vyandelykheden weder te keeren, ter zaake van de heerschzugtige bedoelingen en daaden van aanval, door *Frankryk* op het Vaste land gemanifesteerd: de ondervinding nochtans van het karakter en de geneigdheden van het *Fransch* Gouvernement konde niet missen, Zyner Majesteit een diep gevoel in te drukken van de noodzaakelykheid eener verdubbelde waakzaamheid, ter bewaaring van de rechten en waardigheden zyner Kroon, en ter bescherming en verdeediging der rechten van zyn Volk."

„Terwyl Zyne Majesteit door deeze gevoelens bezield was, werd door het *Fransch* Gouvernement van hem gevorderd, dat hy het Eiland *Malta* zoude ontruimen. Van het oogenblik af der toekenning van het Definitief Tractaat, had Zyne Majesteit eene naauwgezette geneigdheid betoond, om de stipulatie van het Tractaat van *Amiens*, betrekkelyk dat Eiland, op de volkomenste wyze ter uitvoer te brengen. Zo dra hy onderrigt was, dat 'er eene verkiezing van een Grootmeester had plaats gehad, onder de auspices van den Keizer van *Rusland*, en dat het by de onderscheidene Priöorschappen, te *St. Petersburg* saam vergaderd, overeengekomen was, om den persoon te erkennen, dien het Hof van *Romen* kiezen zoude uit de lyst der geenen, die door hun benoemd waren, om Grootmeester der Orde van *St. Jan* te zyn; zo stelde Zyne Majesteit aan het *Fransch* Gouvernement voor, ten einde alle moeylykheden te vermyden, die uit de uitvoering deezer schikking zouden kunnen ontstaan, om deeze verkiezing als egt te erkennen: —— en toen, in de maand Augustus, het *Fransch* Gouvernement by Zyne Majesteit aanzoek deed, om te vergunnen, dat de *Napolitaansche* troepen naar het Eiland *Malta* gezonden wierden, als een præliminairen maatregel, om alle noodeloos verwyl voor te komen, verleende Zyne Majesteit zonder aarsselen zyne bewilliging aan dit voorstel, en gaf de vereischte bevelen, om de *Napolitaansche* troepen vryëlyk op *Malta* in te laaten. Zyne Majesteit had dus zyne gezindheid betoond, niet slegts om aan de uitvoering van het Tractaat geheel geene hinderpaal in den weg te leggen, maar integendeel, om deszelfs uitvoering door alle middelen, die in zyn vermogen waren, te bevorderen en gemakkelyk te maaken. Zyne Majesteit kan echter daaröm geenzins toestaan, dat, op eenig tydstip zedert de sluiting van het Tractaat van *Amiens*, het *Fransch* Gouvernement een recht had, om, kragtens de stipulatiën van dat Tractaat, van hem te vorderen, om zyne troepen van het Eiland *Malta* terug te trekken. Ten tyde toen deeze vordering door het *Fransch* Gouvernement gedaan werd, waren verscheidene der gewigtigste stipulatiën van de overëenkomst, betreffende dat Eiland, nog onuitgevoerd gebleeven; —— de verkiezing van eenen Grootmeester was, onder anderen, toen nog niet geschied. By het tiende Artykel van het Tractaat was gestipuleerd, dat de onäfhangelykheid van het Eiland geplaatst zou worden onder de guarantie en bescherming van *Groot-Brittannien*, *Frankryk*, *Oostenryk*, *Rusland*, *Spanjen*, en *Pruissen*. De Keizer van *Duitschland* was tot de guarantie toegetreeden, maar alleenlyk onder voorwaarde van eene gelyke toetreeding van den kant der Mogendheden, in het artykel gespecificeerd. De Keizer van *Rusland* had zyne toetreeding geweigerd, uitgezonderd op voorwaarden, dat de *Malteezer* Tong afgeschaft zoude worden; en de Koning van *Pruissen* had geen antwoord hoegenaamd gegeeven op het aanzoek by hem gedaan, om tot de gemaakte schikking toe te treeden. Maar het fondamenteel beginsel, van welks aanweezen de uitvoering der overige gedeeltens van het artykel afhing, was kragteloos geworden door de veranderingen, die in de Constitutie der Orde hadden plaats gehad; zedert de sluiting van het Vreedes-Tractaat. Het was aan de Orde van *St. Jan* van *Jerusalem*, dat Zyne Majesteit, by de eerste stipulatie van het tiende artykel, verbonden was het Eiland terug te geeven. De Order is bepaald te bestaan uit die Tongen, die ten tyde der sluiting van het Tractaat in aanweezen waren: de drie *Fransche* Tongen afgeschaft, en eene *Malteezer* Tong by de Constitutie bygevoegd geworden zynde. De Order bestond derhalven, toen ter tyd, uit de volgende Tongen: te weeten, die van *Arragon*, *Castiliën*, *Duitschland*, *Beyeren*, en *Rusland*. Zedert de sluiting van het Definitief Tractaat, zyn de Tongen van *Arragon* en *Castiliën* door *Spanjen* van der Orde afgescheiden; en een gedeelte der *Italiaansche* Tong is vernietigd geworden, door de hegting van *Piemont* en *Parma* aan *Frankryk*. 'Er is eene sterke reden om te gelooven, dat het in overweeging geweest is, om den eigendom der *Beyersche* Tong te sequestreeren, en men heeft erkend, dat het de bedoeling was, om de *Russische* Tongen binnen de Domeinen van den Keizer te houden."

„Onder deeze omstandigheden, kan de Orde van *St. Jan* van *Jerusalem* thans niet meer beschouwd worden dat lighaam te zyn, waar aan, in gevolge de stipulatiën van het Tractaat, het Eiland behoort terug gegeeven te worden; en de fondsen, dit tot deszelfs onderhoud, en ter handhaaving der onäfhangelykheid van het Eiland, onvermydelyk noodzaakelyk zyn, heeft men ten naasten by, zo niet geheel- en al, gesequestreerd. Zelfs indien dit ware voortgesprooten uit omstandigheden, die geene der contracteerende partyen van het Tractaat het in zyne magt had te beletten, zoude Zyne Majesteit desniettemin het recht gehad hebben, om de ontruiming van het Eiland door zyne troepen tot zo lange uit te stellen, tot dat 'er eene equivalente schikking zoude gesloten zyn voor de bewaaring der onafhangelykheid van de Orde en van het Eiland. Maar, indien deeze veranderingen plaats gehad hebben, in gevolge eenige daaden van eene der contracteerende partyën van het Tractaat; indien het zal komen te blyken, dat het *Fransch* Gouvernement gehandeld heeft met een stellig opzet, om die Orde, wier onafhangelykheid by het Tractaat gestipuleerd was, buiten staat te maaken om die onäfhangelykheid te handhaaven, zo zal Zyner Majesteits recht, om de bezetting van het eiland, onder zulke omstandigheden, te continuëeren, bezwaarlyk betwist kunnen worden. Het is onbetwistbaar, dat de inkomsten der twee *Spaansche* Tongen, op last van Zyne *Catholyke* Majesteit, zyn weggenoomen; een gedeelte der *Italiaansche* Tong is metterdaad door *Frankryk* vernietigd geworden, door de onrechtvaardige begting van *Piemont*, *Parma*, en *Placentia*, aan het *Fransche* grondgebied; de Keurvorst van *Beyeren* is door het *Fransch* Gouvernement aangezet geworden, om den eigendom der Orde binnen zyn grondgebied te sequestreeren; en het is zeeker, dat dit Gouvernement niet slegts gesanctioneerd, maar zelfs aangemoedigd heeft, het opgevatte denkbeeld van de geschiktheid, om de *Russische* Tongen van het overige der Orde af te scheiden."

[*Het vervolg op de kant van deeze bladzyde.*]

„Daar het gedrag der Gouvernementen van *Frankryk* en *Spanjen* alzo, in sommige gevallen regelregt, in andere gevallen zydelings, toegebragt heeft tot de veranderingen, welke in de Orde hebben plaats gehad, en daardoor de middelen der Orde, om haare onäfhangelykheid staande te houden, vernietigd heeft; zo is het aan die Gouvernementen, en niet aan Zyne Majesteit, dat de *niet-uitvoering* van het *Tiende Artykel* van het Tractaat van *Amiens* moet worden toegeschreeven."

„Dit zou de juiste gevolgtrekking zyn, byaldien het Tiende Artykel van dat Tractaat als eene op zig zelf staande schikking beschouwd moest worden. Men behoort, nochtans, wel in aanmerking te neemen, dat dit Artykel slegts een gedeelte uitmaakt van een Vreedes-Tractaat, waarvan het gansche geheel te saam verbonden is, en welks stipulatiën, in gevolge een grondbeginsel, dat alle Tractaaten gemeen hebben, verstaan en uitgelegd moeten worden als allen betrekking hebbende tot elkander."

„Zyne Majesteit heeft, by het Vreedes-Tractaat, zig laaten overreeden, om te bewilligen in de ontruiming, en in de terug geeving aan de Orde van *St. Jan*, van het Eiland *Maltha*; op voorwaarde van deszelfs onäfhangelykheid en neutraliteit. Maar eene verdere voorwaarde, welke noodzaakelyk ondersteld moet worden eenen aanmerkelyken invloed op zyne Majesteit gehad te hebben, om hem tot het doen van zulk eenen gewigtigen afstand over te haalen, was de berusting van het *Fransch* Gouvernement in eene schikking omtrent de zeekerheid van den *Levant*, door, by het agtste en het negende Artykel van het Tractaat, de integriteit van het *Turksche* Ryk, en de onafhangelykheid der *Iönische* Eilanden te stipuleeren. Zyne Majesteit heeft, nochtans, zedert vernoomen, dat het *Fransch* Gouvernement bedoeling gevoed heeft, die aan beide deeze voorwerpen vyandelyk zyn; en zelfs, dat het een voorbeeld aan de hand heeft gegeeven, om het *Turksche* Ryk te verdeelen. Deeze bedoelingen moeten thans aan de geheele waereld openbaar kennelyk zyn, uit de officiëele publicatie van het Rapport van den Colonel *Sebastiani*; uit de handelwyze van dien Officier, en andere *Fransche* Agenten in *Egypten*, *Syriën* en de *Iönische* Eilanden, en uit de *duidelyke erkentenis van den Eersten Consul zelven*, *in zyne communicatie met Lord* Whitworth. Zyne Majesteit was derhalven gerechtigd, om te beschouwen; dat het een genoomen besluit van het *Fransch* Gouvernement was, de Artykelen van het Vreedes-Tractaat te schenden; welken de integriteit en onäfhangelykheid van het *Turksche* Ryk en van de *Iönische* Eilanden stipuleerden; en gevolgelyk zou het in hem niet gebillykt kunnen worden, dat hy het Eiland *Maltha* ontruimde, zonder eenige andere zeekerheid te ontvangen, die op gelyke wyze omtrent deeze gewigtige voorwerpen voorziening deed. Dien ten gevolge, gevoelt Zyne Majesteit, dat hy, uit hoofde van *Frankryks* gehoudene handelwyze, zedert de sluiting van het Vreedes-Tractaat, en met betrekking tot de voorwerpen, die een gedeelte der stipulatiën van dat Tractaat uitmaaken, een onbetwistbaar recht heeft, van te weigeren, om, in de tegenwoordige omstandigheden, de bezitting van het Eiland *Maltha* te verlaaten."

„En nochtans, niettegenstaande een zo duidelyk en zo onbetwistbaar recht, was het alternatif door het *Fransch* Gouvernement, in de peremptoirste en dreigendste taal, aan zyne Majesteit voorgesteld, — of de ontruiming van *Malta*, — of de hervatting van den Oorlog."

„Zo de bedoelingen van heerschzucht en zelfvergrooting,

(*Het vervolg op de tweede bladzyde.*)

die aldus, zedert de sluiting van het Vreedes-Tractaat, door het *Fransch* Gouvernement zyn betoond geworden, op zulk eene byzondere wyze den aandagt van zyne Majesteit tot zig getrokken hebben, is het even zeer onmogelyk voor hem geweest niet te gevoelen, en niet in aanmerking te neemen, de herhaalde beleedigingen, die door dat Gouvernement aan zyne Kroon en aan zyn Volk zyn aangedaan geworden."

„Het rapport van den Colonel *Sebastiani* bevat de onbeweezenste aantygingen tegen Zyner Majesteits Ministers, tegen den Officier, die zyne Krygsmagt in *Egypten* commandeerde, en tegen de *Britsche* Armée in die quartieren. Dit stuk kan niet beschouwd worden als de bekendmaaking van een byzonder persoon; het is erkend geworden, en draagt in waarheid in deszelfs geheele voorkomen de baarblykelykheid, dat hetzelve het officiëel rapport is van een geäccrediteerd Agent, gepubliceerd op het gezag van het Gouvernement, waar aan het geriat was, en het welk alzo daar door aan hetzelve zyne uitdrukkelyke sanctie gegeeven heeft".

„Dit Rapport is gepubliceerd geworden een zeer korten tyd, na dat eene andere beleediging aan dit land was aangedaan, in de boodschap van den Eersten Consul van *Frankryk* aan het Wetgeevend Lighaam. In deeze boodschap vermeet hy zig, om, in hoedanigheid van Eersten Magistraatspersoon van dat land, te verzeekeren: *dat Groot-Brittanniën alleen niet in staat is, om met* Frankryk *te worstelen*; eene verzeekering, zo ongegrond als onbetaamelyk, wedersprooken door de uitkomst van zo veelvuldige Oorlogen, en by geene meer dan door die van den Oorlog, welke nu laatstelyk geëindigd is. Zulk eene verzeekering, in de plegtigste officieele daad van een Gouvernement gedaan, en daardoor bedoeld van door alle de Mogendheden van *Europa* erkend te worden, kan in geen ander licht beschouwd worden, dan als eene openlyk gedaane uitdaaging aan Zyne Majesteit, en aan een braaf en vermogend Volk, dat bereidvaardig en in staat tevens is, om deszelfs rechtvaardige rechten, en die van hun land, tegen elken hoon en vyandelyken aanval te verdeedigen."

„Het gedrag van den Eersten Consul omtrent Zyner Majesteits Ambassadeur by deszelfs audientie, in tegenwoordigheid der Ministers van de meeste Souvereinen en Staaten van *Europa*, leevert een ander voorbeeld van uitdaaging van den kant van het *Fransch* Gouvernement, welke het ongeschikt zoude zyn om by deeze geleegenheid ongemeld te laaten; en de daaröp gevolgde opheldering deezer gebeurtenis mag beschouwd worden als de uitwerking hebbende van de beleediging te verzwaaren, in plaatse van dezelve te verschoonen."

„Ter zelfder tyd, toen Zyne Majesteit voldoening en opheldering vroeg omtrent sommige der bovengemelde punten, zogt de *Fransche* Minister te *Hamburg* in een *Hamburgsch* Nieuwspapier een allerruwst en hoonendst Libèl tegen Zyne Majesteit te doen plaatsen; en, toen 'er zwaarigheden tegen deeze plaatsing gemaakt werden, bediende hy zig van *zyn officieel karakter als Minister der* Fransche *Republyk*, om de Publicatie van dit stuk in de Courant van den Senaat dier stad op order van zyn Gouvernement te vorderen. Op eene alzo gedaane requisitie werd de Senaat van *Hamburg* genoopt om toe te geeven; en alzo is de onäfhangelykheid dier stad geschonden geworden, en een vrye Staat, door de bedreiging van het *Fransch* Gouvernement, tot een werktuig gemaakt, om, onder hun gezag, de beledigendste en ongegrondste lasteringen tegen Zyne Majesteit, en deszelfs Gouvernement, door geheel *Europa* te verspreiden. Zyne Majesteit zou by deeze lyst van onwaardigheden nog kunnen voegen de vorderingen, herhaalde maalen door het *Fransch* Gouvernement aangedrongen, dat de wetten en constitutie van dit land, ten opzigte van de Vryheid der Drukpers, zouden veranderd worden. Zyne Majesteit zoude 'er ook nog kunnen byvoegen de aanzoeken, welken het *Fransch* Gouvernement, by verscheiden geleegenheden, by hem gedaan heeft, om de wetten van herbergzaamheid te schenden, met betrekking tot persoonen, die eene wykplaats binnen zyne Staaten gevonden hadden, en tegen wier gedrag nimmermeer eene enkele duidelyke beschuldiging is opgegeeven. Het is niet mogelyk, deeze onderscheidene gedragingen, en de manier, die het *Fransch* Gouvernement goedgedagt heeft ten dezen opzigte aan te neemen, te overweegen, zonder ten vollen overreed te zyn, dat dezelven geenzins het uitwerksel zyn van enkel toeval; maar dat zy een gedeelte van een systema uitmaaken, 't welk men opzettelyk aangenoomen heeft, met het oogmerk, om Zyne Majesteit en deszelfs Gouvernement te ontëeren, te beschimpen, en te hoonen."

„Onder alle deeze beleedigingen en uittartingen, heeft Zyne Majesteit, niet ontbloot van het billyk gevoel zyner waardigheid, met de hoogst mogelyke koelbloedigheid en maatiging poogingen gedaan, om voldoening en herstel te verwerven, terwyl hy geene middelen, met zyne eer en de veiligheid zyner Staaten bestaanbaar, verzuimd heeft, om het Gouvernement van *Frankryk* overtehaalen, om hem intewilligen, het geen, zyns oordeels, voor de toekomstige rust van *Europa* noodzaakelyk is. Zyne poogingen hiertoe zyn vergeefsch geweest, en hy heeft daarom nodig geoordeeld, zynen Ambassadeur te gelasten, om *Parys* te verlaaten. Tot deeze daad zyn toevlugt neemende, is het Zyner Majesteits bedoeling geweest, een eind te maaken aan de vrugtelooze discussien, welke te lang reeds tusschen de beide Gouvernementen bestaan hebben, en aan een tydperk van angstige onzeekerheid, het welk byzonderlyk nadeelig voor Zyner Majesteits Onderdaanen geweest is."

„Dan, offschoon de uittartingen, Zyner Majesteit aangedaan, hem aanspraak gaven op uitgebreider vorderingen, dan die, welke hy heeft in het midden gebragt, echter, angstiglyk verlangende om rampen te voorkomen, die zig over elk deel van *Europa* kunnen uitstrekken, is hy nog altoos geneegen, zo verre zulks met zyne eigene eer en de belangen van zyn volk strooken kan, alle geleegenheden aan te grypen tot het gemakkelyk maaken van eenige billyke en niet ontëerende schikking, door welke zodanige rampen zouden mogen worden afgekeerd. Hy vindt daarom geene zwarigheid in aan geheel *Europa* te verklaaren, dat, niet tegenstaande alle de veränderingen, die mits het Vreedes-Tractaat plaats gegrepen hebben, niet tegenstaande de uitbreiding van *Frankryks* magt, niet strookende met dit Tractaat, noch ook met den geest des Vreedes zelven, Zyne Majesteit zig van die omstandigheden niet bedienen wil, om ter vergoeding te vraagen, al het geen hy recht heeft om te vorderen, maar zelfs nu bereid zal zyn om saamtewerken tot eene schikking, door welke hem voldoening gegeven zal worden, voor de onwaardigheden zyner Kroon en zynen Volke aangedaan, en afdoende zeekerheid geleeverd, tegens *verdere* aanmatigingen van de zyde van *Frankryk*."

„Duidelyk en zonder agterhouding heeft Zyne Majesteit aldus de redenen opgegeeven dier handelingen, tot welken hy genoodzaakt geworden is zyne toevlugt te neemen. Hy werdt aangedreeven door geene neiging, om zig in de inwendige zaaken van eenigen anderen Staat te mengen; door geene ontwerpen van veröovering of vergrooting; maar eeniglyk door een gevoel van het geen verschuldigd is aan de eer zyner Kroon, en aan de belangen van zyn volk, en door een angstig verlangen, om de verdere voortgangen te keeren van een stelsel, het welk, indien het niet weerstaan wordt, doodelyk zou kunnen worden voor elk gedeelte der beschaafde waereld."

De Correspondentie der gehoudene Onderhandeling, welke tevens met deeze Declaratie, door zyne Majesteit aan het Parlement is medegedeeld, en in 70. onderscheidene genommerde stukken bestaat, is van den navolgenden inhoud:

(Vertaaling)

N°. 1. *Londen* 23. Mey 1802.

„Mylord! — Het 10. Artykel van het Tractaat van *Amiens*, het welk de nieuwe inrigting der Order van *Malta* vaststelt, en onderscheidene maatregelen voorgeschreeven hebbende, ter wier uitvoering het noodzakelyk is, dat de beide hoofd-contracteerende Mogendheden zamenwerken, heeft de Eerste Consul den Generaal *Vial* als Gevolmagtigd Minister by de Order en het Eiland van *Malta* benoemd, ten einde met den persoon, welken Zyne *Brittannische* Majesteit tot dat oogmerk zal benoemen, te raadpleegen, aangaande de uitvoering der schikkingen, waaromtrent men in het jongste Tractaat is overeengekomen. Generaal *Vial* zal naar zyne bestemming vertrekken, zo dra uwe Excellentie my zal onderrigt hebben van Zyner Majesteits voorneemen, en van de keus, die hy zal gedaan hebben. — Ik heb den eer, te zyn, enz."

(*geteekend*) Otto.

N°. 2. *Downingstraat*, 24. Mey 1802.

„Myn Heer! — In antwoord op uwen Brief van gister, in welken gy my de benoeming, door den Eersten Consul verrigt, van den Generaal *Vial* tot gevolmagtigd Minister der *Fransche* Republyk by de Order van *St. Jan van Jerusalem* bekend maakt; heb ik de eer u te verwittigen, dat het den Koning behaagd heeft, Sir *Alexander Ball* te benoemen om Zyner Majesteits Minister by de Order te zyn. Binnen kort zal Sir *Alexander Ball* naar *Malta* vertrekken, en zal gelast worden om met den Generaal *Vial* de nodige maatregelen te beraamen tot het ten uitvoer brengen der schikkingen, tot dat Eiland betreklyk, welke bedongen zyn in het 10. Artykel van het definitif Vreedes-Tractaat. — Ik heb de eer te zyn enz."

(*geteekend*) Hawkesbury.

N°. 3 Extract eener Depêche van Lord *St. Helens* aan Lord *Hawkesbury*, gedagteekend *St. Petersburg* 23. April 1802.

„Ik hoop, zeer spoedig in staat te zullen zyn uwer Lordschaps laatsten Boodschapper terug te kunnen zenden, met het antwoord van dit Gouvernement op de Communicatiën, die ik aan hetzelve, in gehoorzaamheid aan zyner Majesteits bevelen, ten opzigte van het Tractaat van *Amiens* gedaan heb. Ter zelfder tyd moet ik voor uwe Lordschap niet verbergen, dat 'er groote reden is, om te vreezen, dat zyne Keizerlyke Majesteit weigeren zal, deel te neemen in de gezamentlyke guarantie der bezittingen en nieuwe constitutie der Order van *Malta*.

No. 4. „Extract uit eene Depêche van Lord *St. Helens* aan Lord *Hawkesbury*, gedagteekend *Petersburg* 7. Mey 1802.

„Ik heb reden om te hoopen, dat de eerste indruksels, welke alhier door sommige gedeelten der schikkingen ten opzigte van *Malta* zyn te weeg gebragt, uitgewischt zyn; en dat Zyne Keizerlyke Majesteit zelfs ten laatsten zal kunnen overgehaald worden, die schikking in haar geheel te guarandeeren; indien slegts de stappen, die tot de verkiezing van eenen nieuwen Groot-Meester gedaan zyn, overëenkomstig de wyze, door dit Hof aan de hand gegeeven, beschouwd worden, als vervullende dat geen, 't welk ten dien opzigte vereischt wordt by het laatste gedeelte van den Paragraaph des tweeden Artykels van het Tractaat van *Amiens*; en dat gevolgelyk geene nieuwe verkiezing tot die waardigheid plaats zal hebben op de wyze, in het eerste gedeelte dier voorwaarde aangeweezen."

No. 5. *Downingstraat*, 5. Juny 1802.

„Aan *Antony Merry*, enz., enz., enz."

„Myn Heer! — Ik heb U berigt, dat de Heer *Otto* my officieel gemeld heeft, dat de Generaal *Vial* door den Eersten Consul benoemd is tot gevolmagtigd Minister by de Order van *St. Jan van Jerusalem*. Dien ten gevolge is Sir *John Ball* door Zyne Majesteit met het zelfde karakter bekleed. Hy zal onverwyld naar *Malta* vertrekken, en lastbrieven ontfangen om met den Generaal *Vial* de beste middelen te beraamen tot het volkomen ten uitvoer brengen der stipulatiën, vervat in het 10. Artykel van het definitif Tractaat. By de Paragraaph, gemerkt No. 1. in dat Artykel, wordt bedongen:"

„De Ridders der Order wier Tongen zullen blyven bestaan,
„na de uitwisseling der Ratificatiën van het tegenwoordig Trac-
„taat, worden uitgenodigd, om, zodra deeze uitwisseling plaats
„gehad zal hebben, naar *Malta* terug te keeren. Zy zullen
„aldaar een Generaal Kapittel vormen, en overgaan tot de be-
„noeming van eenen Groot-Meester, te verkiezen uit de in-
„boorlingen dier Natiën, welke Tongen behouden, indien geene
„zodanige verkiezing reeds gedaan, zy sints de Ratificatiën der
„Præliminaire Vreedes-Artykelen."

„Het voorwerp van deezen Paragraaph was, dat, ingevalle eene verkiezing plaats gehad hadde na de uitwisseling der Ratificatiën van de Preliminaire Vreedes Artykelen, en vóór het sluiten van het definitif Tractaat, zulk eene verkiezing beschouwd zou worden als wettig; en, offschoon in het Artykel geene melding gemaakt wordt van de Proclamatie des Keizers van *Rusland* kort na zyne aankomst tot den Troon, door welke de Ridders der Orde uitgenodigd worden, zig te verzamelen, en tot de verkiezing van eenen Groot-Meester over te gaan, zag het gemelde beding klaarblykelyk op het geval eener verkiezing, welke, ten gevolge dier Proclamatie, op het vaste Land zou plaats hebben."

„Gy zult het *Fransch* Gouvernement berigten, dat Zyne Majesteit gereed is, om de verkiezing, welke laatstelyk te *St. Petersburg* onder de auspices des Keizers van *Rusland* heeft plaats gehad, overeenkomstig het beding van het 10. Artykel, als wettig te beschouwen."

„Zyne Majesteit heeft geen ander doel in deeze geheele onderhandeling, dan dat het 10. Artykel des Tractaats ter goeder trouw ten uitvoer gelegd, en dat de schikking met zo weinige moeite mogelyk volleedig voltrokken werde."

„Daar de 13 Paragraaph in het 10. Artykel bepaalt, dat de Gouvernementen van *Oostenryk*, *Rusland* en *Pruissen* uitgeno-

(*Het vervolg op de kant van deeze bladzyde.*)

digd zouden worden, om toetetreeden tot de schikkingen omtrent *Malta*, is het wenschelyk, dat het *Fransch* Gouvernement zonder verwyl deszelfs Ambassadeurs of Ministers te *Weenen*, *Petersburg* en *Berlyn* lastbrieven moge toezenden, ten einde, gezamentlyk met Zyner Majesteits Ministers aan die Hoven, eene Officieele Communicatie te doen, de toetreeding dier Mogendheden verzoekende tot de schikkingen van het definitif Tractaat ten opzigte van *Malta*, by welken bepaald is, dat de onafhangelykheid van dat Eiland en de overige bedingen onder de guarantie dier Mogendheden geplaatst zullen zyn, in vereeniging met Zyne Majesteit, het *Fransch* Gouvernement en den Koning van *Spanjen*. — Ik hebbe de eer te zyn, enz."

(*geteekend*) Hawkesbury.

No. 6 Extract eener Depêche van *Antony Merry* aan Lord *Hawkesbury*, gedagteekend *Parys* 17. Juny 1802.

„Thans heb ik de eer, hiernevens ingeslooten, aan uwe Lordschap te zenden, copy van een antwoord, hetwelk ik gister avond (offschoon agt dagen geleeden gedagteekend,) van den *Franschen* Minister ontfangen heb, op de verbale Nota, welke ik ter zyner kennisse gebragt heb, bevattende Zyner Majesteits voorslagen, omtrent de uitvoering van sommige punten der schikking betreklyk *Malta*, bevat in het 10. Artykel van het definitif Vreedes-Tractaat. Gy zult hierin vinden de volkomene genoegenneeming van dit Gouvernement in de gezegde voorslagen, uitgedrukt op eene zeer voldoende wyze."

(Ingesloten stukken, in No. 6. bedoeld.)

„De Gevolmagtigde Minister Zyner *Britsche* Majesteit heeft de eer, hiernevens aan den Burger *Talleyrand*, Minister der Buitenlandsche Zaken van de *Fransche* Republyk, overtezenden de *Verbale Nota* van de kennisgeeving, welke hy gelast is aan hem Minister te doen van wegen zyn Gouvernement, het welk verlangend is, dat de daarin vervatte voorslagen aangenaam by het *Fransch* Gouvernement mogen zyn; en hetzelve mag verzeekerd zyn, dat het *Britsch* Gouvernement, by het doen dier voorslagen, geen ander doel op het oog heeft, dan om op de gemakkelykste wyze den weg te veréffenen tot de uitvoering van het Tractaat van *Amiens*, en ten dien opzigte in de volkomenste overeenstemming met het *Fransch* Gouvernement te handelen."

„De Heer *Merry* heeft de eer, om by deeze geleegenheid de verzeekeringen van zyne hoogachting voor den Heer *Talleyrand* te hernieuwen."

(*get.*) Ant. Merry.

Parys 8. Juny 1802.

„De Burger Minister tot de Buitenlandsche zaaken zal hier in geslooten vinden een lyst van stemmen, verkreegen van onderscheidene Prioryen der Order van *St. Jan van Jerusalem* tot de verkiezing van eenen Grootmeester, welke lyst door het *Britsch* Gouvernement uit *St. Petersburg* ontfangen is, met het berigt, dat deeze Prioryen onderling overëen gekomen zyn, dat Zyne Heiligheid de Paus (*pro hac vice*,) voor ditmaal, uit de daar in vermelde Candidaaten de persoon zal kiezen, welke den post van Groot-Meester vervullen moet."

„Zyne *Britsche* Majesteit van zyne zyde is genegen, eene zodanig verrigte verkiezing als wettig te beschouwen, overeenkomstig de bepaalingen van het 10. Artykel van het Vreedes-Tractaat van *Amiens*."

„Zyne Majesteit is dien overeenkomstig bereid in de hoedanigheid van Groot Meester te erkennen den persoon, die de Paus raadzaam zal oordeelen van onder de naamen, in gemelde lyst bevat, uitteleezen."

„Zyne Majesteit heeft in deezen geen ander doel op het oog, dan het 10 Artykel van het Tractaat van *Amiens* behoorlyk vervuld, en de daarin vervatte schikking uitgevoerd te zien met zo weinige moeylykheid als mogelyk."

(*Het vervolg op de derde bladzyde.*)

„Het is by de 13. Paragraaph van het zelfde Artykel bedongen, dat de Oostenrykſche, Rusſiſche en Pruisſiſche Gouvernementen verzogt zullen worden, om tot de gezegde ſchikkingen toetetreeden."

„Het *Britsch* Gouvernement is van meening, dat het voegzaam voor dat van *Frankryk* zyn mag, zonder verwyl Lastbrieven aan deszelfs Ministers te *Weenen*, *Petersburg* en *Berlyn* te zenden, ten einde gezamentlyk met de Ministers Zyner *Britſche* Majeſteit, aan die Mogendheden eene communicatie te doen, in welke zy uitgenodigd wierden, om toetetreeden tot de ſchikking omtrent *Malta*, by welke de onafhangelykheid van het Eiland, en de andere daartoe betrekkelyke bepaalingen, geplaatst zyn onder de beſcherming en guarantie dier Mogendheden, gezamentlyk met Zyne *Britſche*, Zyne *Catholyke* Majeſteit en de *Franſche* Republyk."

(Vertaling.)

„De ondergeteekende, Minister tot de Buitenlandſche Zaaken, heeft de eer aan den Heer *Merry*, Gevolmagtigden Miniſter Zyner *Britſche* Majeſteit, zyn antwoord overtezenden op de Verbale Nota, welke hy hem op den 8. Prairial heeft toegezonden. Hy twyffelt niet of Zyner Majeſteits Ministers zullen in dat antwoord een nieuw bewys zien van de onafgebrooken geneigdheid des Eerſten Conſuls, om met het *Engelsch* Gouvernement tot eene ſchikking te koomen tot het verzeekeren en gemakkelyk maaken van de uitvoering der onderſcheidene bepaalingen van het Tractaat, het welk de Vreede tusſchen de beide Staaten herſteld heeft."

„De ondergeteekende heeft de eer aan den Heer *Merry* de verzeekering van zyne hoogachting te hernieuwen."

Parys den 20 Prairial 10 Jaar.

(*get.*) Cha Mau. Talleyrand,

„[De Miniſter tot de Buitenlandſche Zaaken van de *Franſche* Republyk heeft de mededeeling ontfangen, welke de Gevolmagtigde Minister Zyner *Britſche* Majeſteit hun gedaan heeft van de lyst der Candidaaten, door de ſtemmen der onderſcheidene Prioryen tot het Groot-Meeſterſchap der Order van *Malta* benoemd; en hy heeft aan den Eerſten Conſul den voorſlag onderworpen, door de Prioryen der Order onderling beſlooten, en door Zyne *Britſche* Majeſteit goedgekeurd, van (*pro hac vice*) de keus uit de voorgeſtelde Candidaaten aan Zyne Heiligheid den Paus overtelaaten."

„In al wat betrekking heeft tot de Order van *Malta* heeft de eerste Conſul geen ander doel, dan om het 10. Artykel van het Tractaat van *Amiens* behoorlyk uitgevoerd te zien, en alle hinderpaalen uit den weg te ruimen, welke die uitvoering traag of moeylyk zouden kunnen maaken. Hy verlangt ook daarenboven, even zeer als Zyne *Britſche* Majeſteit, dat *Frankryk* en *Engeland* eenſtemmig mogen handelen, ten einde des te beeter de onafhangelykheid en de inrigting der Order van *Malta* te verzeekeren. Hy ſtemt daarin toe, dat de keus van derzelver Groot-Meester, uit de Candidaaten, door de ſtemmen der Prioryen voorgeſlagen, voor ditmaal aan Zyne Heiligheid onderworpen worde."

„Wat betreft de 13. Paragraaph van het zelfde Artykel ten opzigte van de toetreeding der Mogendheden, is de Eerſte Conſul, met Zyne *Britſche* Majeſteit van Oordeel, dat die Mogendheden behoorden uitgenodigd te worden, om hunne toeſtemming tot de bepaalde ſchikkingen te geeven; en de *Franſche* Ministers aan de Hoven van *Oostenryk*, *Rusland* en *Pruisſen* zullen dien ten gevolge bevelen ontfangen, om, gemeenſchappelyk met de Ministers Zyner *Britſche* Majeſteit, de nodige ſtappen te doen tot het verwerven der toetreeding, waar omtrent in het 10. Artykel van het Tractaat van *Amiens* voorzien is.]

Parys 10. Prairial 10. Jaar.

No. 7. *Parys*, 4. Juny 1802.

„Aan den Wel-Ed. Lord *Hawkesbury*, enz. enz., enz.

„Mylord! — Ik had de geleegenheid den Heer *Talleyrand* gister agtermiddag te zien, ter oorzaak, dat die tyd bepaald was om ettelyke *Engelſche* Heeren by hem te introduceeren, alvoorens zy heden aan den Eerſten Conſul voorgeſteld wierden."

„In het eerst alleen het Cabinet des Ministers binnen getreeden zynde, zeide hy, dat hy door Generaal *Bonaparte* gelast was, onderſcheidene omſtandigheden, die aan de volkomene verzoening en goede verſtandhouding tusſchen de beide Landen en derzelver Gouvernementen, welken het de opregte wensch des Eerſten Conſuls was herſteld te zien, zeer ſterk in den weg ſtonden, aan my voortehouden, ten einde zodanige hinderpaalen opgeruimd mogten worden vóór de aankomst van den *Franſchen* Ambasſadeur te *Londen*; daar, vermits de bedoelde omſtandigheden reeds eene zeer onaangenaame uitwerking te weeg gebragt hadden, terwyl alleen de Heer *Otto* als Minister getuige van dezelven geweest was, zy voorzeeker een nog zo veel grooter nadruk zouden verkrygen, wanneer de Ambasſadeur tegenwoordig was; en daar de Eerſte Conſul voor den Generaal *Andreosſy* bevelen had uitgevaardigd, om, met zo weinig verwyl mogelyk, naar zyne beſtemming te vertrekken, wenschte hy, dat ik de eerſte geleegenheid mogt aangrypen, om aan uwe Lordſchap verſlag te doen van de aanmerkingen, welken hy gelast was, my te doen."

„Na eene inleiding, ongeveer van den gemelden inhoud, ging de Heer *Talleyrand* voort, my op te geeven, dat het verſlag, het welk de Heer *Otto* overgezonden had, van het onaangenaam en tegen de borst ſtootend gevoel, het welk hy zig niet beletten kon te ondervinden, by de menigvuldige ontmoeting, zo aan Zyner Majeſteits-Hof als op andere plaatſen, van de *Franſche* Prinſen en ſommige andere *Franſche* perſoonen, nog altoos verſierd met de uiterlyke teekenen van *Franſche* Ridder Orders, welke niet langer beſtonden; als ook by het beſchouwen van het aanzien en de onderſteuning als nog in *Engeland* verleend, aan het geen hy de cidevant *Franſche* Bisſchoppen noemde, als ook aan andere perſoonen (hier vermelde hy *Georges*) welke het tegenwoordig Gouvernement van *Frankryk* vyandig waren, zulk eenen ſterkten indruk op den Eerſten Conſul gemaakt had, en, indedaad, zo zeer geſchikt was, om dat ſtelſel van hartelykheid te verhinderen, het welk hy zo ongeduldig verlangde gevestigd te zien, dat hun de pligt oplag, zynen wensch te kennen te geeven, dat Zyner Majeſteits Gouvernement mogt overgehaald worden, om alle de *Franſche* Prinſen en derzelver aanhangelingen, tevens met de *Franſche* Bisſchoppen en andere *Franſche* perſoonen, wier polityke beginſelen en gedrag noodzaakelyk eene groote yverzugt by het *Fransch* Gouvernement moesten te weeg brengen, uit de *Britſche* Staaten te verwyderen. Hy ging voort met aantemerken, dat de beſcherming en gunst, welken alle de bedoelde perſoonen bleeven genieten in een land, zulk een digte nabuur van *Frankryk*, alleen genoegzaam waren om beſchouwd te worden als eene aanmoediging voor de misnoegden hier, zelfs zonder dat nog de gemelde perſoonen ſchuldig waren aan eenige nieuwe daaden, ingeſtigt tot het aanſtooken van nieuwe onlusten in dit land; dan, dat het Gouvernement hier bewyzen had van het misbruik, het welk zy nog tegenwoordig maakten van de beſcherming, die zy in *Engeland* genooten, en van het voordeel, het welk zy namen, uit de nabyheid hunner verblyfplaats by *Frankryk*, door zig indedaad ſchuldig te maaken aan zodanige daaden, daar jongſtens onderſcheidene gedrukte papieren onderſchept waren, welken het bekend was, dat zy overgezonden, en in *Frankryk* hadden doen verſpreiden, en die ten doel hadden, eenen wederſtand tegen het Gouvernement te doen geboren worden. Ik kan niet beeter doen, Mylord, dan, u te wyzen tot het geen gy onder het artykel *Parys*, geleezen zult hebben in het *Fransch* Officiëel Blad van vooreergisteren, als de juiste text van des Heer *Talleyrands* geſprek, het geen hy beſloot met te zeggen, dat hy dagt, dat het verblyf van *Lodewyk XVIII.* thans de geſchikte plaats was voor dat van het overſchot der Familie, en dat ik deeze aan de handgeeving by myn verſlag aan uwe Lordſchap mogt voegen."

„Ik antwoordde den *Franſchen* Minister, dat, zonder my alvorens aan U te vervoegen, ik hem verzeekeren konde, dat de handelingen der in *Engeland* hun verblyf houdende *Franſchen*, over welken hy klaagde, geene aanmoedigingen genooten hadden, noch ook eenige zydelingſche beſcherming genieten zouden by Zyner Majesteits Gouvernement, het welk eeven oprechtelyk genegen was, om eenſtemmigheid en eene goede verſtandhouding tusſchen de beide Landen aantekweeken, als hy den Eerſten Conſul had voorgeſteld; maar, dat ik in geenen deele zeggen kon, in hoe verre de Ministers Zyner Majesteit genegen mogten zyn, om de maatregelen aan te neemen, welken hy te kennen gegeeven had, dat Generaal *Bonaparte* wenschte dat zy mogten by de hand grypen, ten einde met zodanig eenen nadruk elk ding uit den weg te ruimen, het welk door hun misſchien niet in die zelfde maate beſchouwd mogt worden, eene wettige reden van beleediging of nayver aan het *Fransch* Gouvernement te geeven."

„De Heer *Talleyrand* hernam op myn gezegde niets, maar vroeg my alleenlyk, wanneer ik voorneemens was te ſchryven Op myn antwoord, dat ik hiertoe geen tyd verliezen zou, zeide hy, dat indien ik heden ſchryven mogt, hy van die geleegenheid gebruik zou maaken, om een Brief aan den Heer *Otto* aftezenden. — Ik heb de eer, te zyn, enz.

(*geteekend*) A. Merry.

No. 8. *Downingſtraat*, 10. Juny 1802.

„Aan *Anthony Merry*, Esq. enz. enz. enz."

„Myn Heer! — Uwe Depeches van den 4. deezer zyn op Maandag avond ontfangen, en onder het oog des Konings gebragt."

„Het verſlag in die Depeches gegeeven van het geſprek, het welk op den 3. deezer betrekkelyk de *Franſche* Prinſen en derzelver aanhangers, tusſchen u en den Heer *Talleyrand* heeft plaats gehad, zou hier zeer veel verwondering te weeg gebragt hebben, indien men niet eenigermaate op het zelve voorbereid geweest ware, door vroeger ontfangene berigten: uit de wyze, echter, op welke van dat onderwerp aan u melding gemaakt is, is het van gewigt, dat gy eene voegzaame geleegenheid beeziget, om openlyk en ter goedertrouw aan het *Fransch* Gouvernement den rigtſnoer van gedrag open te leggen, welken Zyne Majeſteit het deszelfs pligt gevoelt in deeze allertederſte zaak te volgen. Zyne Majeſteit zou voorzeeker het onbeſtaanbaar met beiden den letter en den geest des Vreedes Tractaats tusſchen hem en de *Franſche* Republyk beſchouwen, eenige ontwerpen aantemoedigen of zydelings teruggeſtaunen, welke vyaadig voor het tegenwoordig Gouvernement van *Frankryk* mogten zyn. Hy is oprechtelyk begeerig, dat de geſlooten Vreede duurzaam zyn, en aanleiding geeven mag tot de vestiging van een ſtelſel van goede verſtandhouding en eenſtemmigheid tusſchen de beide landen. Met deeze gevoelens is hy genegen, om alle middelen, in zyne magt, te beezigen, ten einde te waaken tegen elke omſtandigheid, welke de uitwerking hebben kan, van de zo gelukkiglyk herſtelde rust op nieuw te verſtooren, en voorzeeker verwagt hy, dat alle vreemdelingen, die in zyne ſtaten hun verblyf mogen hebben, niet alleenlyk een gedrag houden, ſtrookende met de wetten van het land, maar zig behooren te onthouden van alle daaden, welke vyandelyk zouden mogen zyn tegen het Gouvernement van eenig land, met het welk Zyne Majeſteit in vreede is. Zo lang, echter, zy zig volgens deeze grondbeginſelen gedraagen, voelt Zyne Majeſteit het onbeſtaanbaar met zyne waardigheid, met zyne eer en met de gemeene Wetten van herbergzaamheid, hen te berooven van die beſcherming, welke elk perſoon, in deszelfs Staaten zyn verblyf houdende, daar niets verbeuren kan, dan door zyn eigen wangedrag. Het grootst gedeelte der perſoonen, op welken in des Heer *Talleyrands* geſprek met u aanſpeeling gemaakt is, leeven in afzondering, en Zyne Majeſteit heeft geene reden hoegenaamd om te onderſtellen, dat, ſints het ſluiten van den Vreede, zy zig bediend hebben van hun verblyf in dit land ter bevordering van eenige voor het *Fransch* Gouvernement beleedigende oogmerken. — Ik heb de eer, te zyn, enz.

(*get.*) Hawkesbury.

Aan den WelEd. Lord *Hawkesbury*, enz., enz., enz.

No. 9. *Parys* 17. Juny 1802.

„Mylord! — Ik heb de eer uwe Lordſchap te berigten, dat ik den last, my by uwe geheime en confidentieele depêche (No. 14) gegeeven, ingevolge der communicatie van den Heer *Talleyrand*, door my in myn nummer 23. overgezonden, ten opzigte van het verblyf der *Franſche* Prinſen en andere *Fransche* Perſoonen in Zyner Majesteits Staaten, ten uitvoer gebragt heb."

„By het inleeveren van myn antwoord ten opzigte deezer zaak aan den *Franſchen* Minister, droeg ik zorg, om op de ſterkſte wyze de verzeekeringen uittedrukken, die Uwe Lordſchap my gemagtigd heeft te geeven ten opzichte van Zyner Majesteits oprecht verlangen, dat de Vreede, welke gelukkiglyk geſlooten is, duurzaam zyn, en leiden moge tot de vestiging van een ſtelzel van eenſtemmigheid en goede verſtandhouding tusſchen de beide Landen; en dat, daar Zyner Majeſteits gedrag in allen opzigte door deeze gevoelens beſtuurd worden, hy natuurlyk, van den kant van perſoonen in zyne Staaten, geenerhande gedreigingen dulden, veel min aanmoedigen zou, welke vyandig voor het tegenwoordig Gouvernement van *Frankryk* zyn mogten, welke verzeekeringen ik vertrouwde dat toereikend zyn

(*Het vervolg op de kant van deeze bladzyde.*)

zouden, om den Eerſten Conſul te voldoen, zonder toevlugt te neemen tot de maatregelen, omtrent welken my geſprooken was, en welken niet anders beſchouwd konden worden, dan als onbeſtaanbaar met Zyner Majesteits waardigheid en eer, als ook met de gemeene wetten van herbergzaamheid, welke hy verpligt was jegens alle vreemdelingen in zyne Staaten in acht te neemen, zo lang zy die beſcherming door hun wangedrag niet zouden verbeurd hebben."

„De Heer *Talleyrand* gaf my in zyn antwoord te kennen, dat de Eerſte Conſul niets meer verlangd had, dan het *Britsch* Gouvernement zelf van *Frankryk* gevorderd had, ten tyde toen de Pretendent zig in dit land bevond, of dan onder gelyke omſtandigheden tusſchen andere Gouvernementen geſchied was: dat hy geene vernedering kon zien in den maatregel, dien hy my had voorgeſlagen; dat hy my verzekeren kon, dat die niet met eenig zodanig oogmerk voorgeſlaagen was; en dat hy eeniglyk kon herhaalen, dat deszelfs aanneeming ten hoogſte aangenaam en voldoende voor den Eerſten Conſul zyn, en door hem beſchouwd worden zou, als het overtuigendst bewys van Zyner Majeſteits geneigdheid om eene hartelyk goede verſtandhouding tusſchen de beide landen gevestigd te zien; dit zyn antwoord beſluitende met het verzoek, dat ik hetzelve aan uwe Lordſchap mogt overbrengen."

„Ik hernam ten dien opzigte, door den *Franſchen* Minister te doen opmerken, dat, zelfs zonder 's Konings waardigheid of eer in ernſtige overweeging te neemen, het gevoel van het *Engelsch* volk by deeze geleegenheid in de weegſchaal gebragt moest worden: dat hy gevoelen moest, dat de betrekkelyke toeſtand der beide landen met opzigt tot den koophandel als nog aan zyner Majeſteits onderdaanen geene geleegenheid gaf, om die voordeelen te genieten, welke ſtrookende waren, en altoos verwagt werden van eenen ſtaat van Vreede, en dat het my dus voorkwam, dat de Eerſte Conſul eeven zeer een bewys van zyne geneigdheid tot herſtel der eenſtemmigheid en vriendſchappelyke verſtandhouding tusſchen de twee Natien zou geeven, door niet nogmaals zynen wensch te herhaalen omtrent een onderwerp, het welk op de ſterkſte wyze tegen eene zodanige toenadering en verzoening van gevoelens ſtryden zou, zelfs daar door alleen, dat het ter kennis van zyner Majeſteits onderdaanen koomen moest."

„Ik voel my gelukkig, Mylord, te kunnen melden, dat de Heer *Talleyrand* geen drift, of eenige meer dan gewoone leevendigheid in de wyze zyner beantwoording van myne communicatie toonden, en dat ons geſprek te dien opzigte een einde nam met de laatstgemelde aanmerking, die ik hem maakte; na welke hy het van onderwerp deed veranderen. Ik heb de eer te zyn, enz.

(*geteekend*) Anthony Merry.

Nº. 10. (Vertaaling.)

Aan zyne Excellentie, Lord *Hawkesbury*, Minister en Secretaris van Staat voor het Buitenlandsch Departement:

Portman-ſquare, den 25 July 1802.

„Mylord! Eenigen tyd geleeden, zond ik aan den Heer *Hammond* een nummer van *Peltier*, bevattende de grofste lasteringen tegen het *Fransch* Gouvernement, en tegen de geheele Natie; en ik gaf te kennen, dat ik waarſchynlyk bevel zoude ontfangen, om de ſtraf van zodanig een misbruik der drukpers te vorderen. Dat bevel is werkelyk aangekomen, en ik kan voor u, Mylord, niet verbergen, dat de herhaalde beleedigingen van een klein aantal vreemdelingen, te *Londen* byeenverzameld om tegen het *Fransch* Gouvernement ſaam te ſpannen, de nadeeligſte uitwerkſelen voortbrengen op de goede verſtandhouding tusſchen de beide Natien. Al ware het zelfs, dat het eerſte Artykel van het Tractaat van *Amiens* niet voorzien hadde in de

(*Het vervolg op de vierde Bladzyde.*)

handhaaving van dien eerbied, d'en twee onafhangelyke Natiën aan elkander verschuldigd zyn; zo zouden de algemeene grondregelen van de Wet der Volkeren zulk een ergerlyk misbruik van de vryheid der Pers formeel veröordeelen. Het is niet te gelooven, dat de wet meer ruimte zoude geeven aan een libellist, dan aan eenig ander byzonder persoon, die, zonder Oorlogs-verklaaring, zig veröorlooven zoude, om de wetten van goede nabuurschap te schenden. De beleediging in questie is van des te ernstiger aart; daar baarblykelyk haare bedoeling is, de goede eensgezindheid, welke tusschen de beide Gouvernementen bestaat, te stooren."

„Het is niet op *Peltier* alleen, maar op den Uitgeever van de *Courier de Londres*, op *Cobbet* en andere Schryvers, die hun gelyken, dat ik de opmerkzaamheid van Zyner Majesteits Gouvernement te vestigen heb. De verraaderlyke en kwaadwillige Publicaties van deeze lieden zyn in openbaare tegenstrydigheid met de grondbeginselen van Vreede; en, zo het immer in de gedagten van het *Fransch* Gouvernement konde opkomen, om wedervergelding toe te laaten, zouden 'er ongetwyfeld Schryvers in *Frankryk* gevonden worden, die zeer gaarne hunne landslieden zouden wreeken, door hunne bladzyden op te vullen met haatelyke aanmerkingen op de geëerbiedigste Persoonen, en op de dierbaarste instellingen van *Groot-Brittanniën*."

„Het gebrek aan stellige wetten tegen deeze soorten van beleedigingen kan niet aangevoerd worden, om de schending van deeze Wet der Volkeren te verschoonen, kragtens welke de Vreede aan alle soorten van vyandelykheden een einde moet maaken; en ongetwyfeld zyn het dezulken, die de eër en de reputatie van een Gouvernement kwetsen, en 'er op uit zyn, om eenen opstand te verwekken by het Volk, welks belangen aan dat Gouvernement zyn toevertrouwd, die het meest bekwaam zyn, om de voordeelen van den Vreede te verminderen, en Nationaale gevoelighеden gaande te houden. — Ik heb de eer my te noemen, enz."

(get) OTTO.

[*Wy zullen het verder Vervolg deezer belangryke Stukken, dagelyks, in buitengewoone en gewoone Dubbele Couranten, mededeelen.*]

BATAAFSCHE REPUBLYK.

VLISSINGEN *den* 20 *Mey.* Als eene opmerking waardige byzonderheid verdient het navolgende gemeld te worden:

Het Fransch Schip *Le Bien Aimé*, op de *Schelde* verongelukt, met deszelfs Lading van 235 Ponden Vlaams verkogt, en federt continueel door een Wagt, aan den Oever, bewaakt, werd in den storm van den 21. April laatstleden uit den grond gerukt en door de Zee voortgestuwd; wanneer het op 200. Roeden afstands schynbaar plotseling neder zonk; doch, in den storm van den volgenden dag rees het wederom boven, en werdt op de Schorre van de Margaretta Polder, anderhalf uur van daar, in eene positie, als of menschelyke arbeid het daar *als op eene* SCHEEPS HELLING *in volkomene order had geplaatst, ter neder gezet.*

„Zo dra ontving men alhier deeze tyding niet, of de Eigenaars begaven zig derwaards; doch met dat gevolg, dat zy vernamen, dat hetzelve Schip, door den *Franschen* Strandvonder, als zyn eigendom werd aangemerkt, maar waar van hy, op reclame, en om dat het steeds bewaakt was geworden, op order van het Prefect, heeft moeten afzien. Eenigermate digt gekalefaat zynde, ontstond Springty, en hetzelve Schip is zonder adsistentie, andermaal van zelf in Zee geloopen; en heden, doch thans door hulp van deskundigen, by de haven van *Ellewoutsdyk* gebragt, alwaar het voor Anker ligt; zullende met den eersten goeden wind naar hier worden getransporteerd. Zo men zegt zal aan hetzelve voortaan de naam van DE VRYE WIL gegeeven worden."

AMSTERDAM *den* 23 *Mey.* Of schoon onze Republyk nog niet stellig in den Oorlog begreepen zy, heeft de tyding dat by tegen *Frankryk* begonnen is, natuurlyk eenen grooten indruk op onzen koophandel gehad, te meer daar te recht onze Beurs zelfs in *Engeland* als eene algemeene markt voor de fondsen van beide de strydvoerende Natiën beschouwd wordt. Te *Londen* zelf waren de Fondsen op den 20. Mey, de 3. per Cents geconf. $60\frac{1}{8}$ 60, $59\frac{17}{18}$. Oude 5. per Cents $94\frac{1}{2}$ Nieuwe dito $93\frac{1}{4}$.

Te *Parys* waren die van den dag te vooren in de publyke Papieren weg gelaaten. Op den 19. Mey stonden zy aldaar als volgt: 5 pCt. g. consol., interest doende met Germinal, 51 francs 80 centimes. Dito intrest doende met het begin van het 12. Jaar 48 francs 60 cent. Ordonnantiën voor rescriptiën op de Nationaale Domeinen, 91 fr. 00 c. Actien van de Bank 1102 fr. 50 cent.

De Bisschop *Gregoire*, Lid van den Behoedenden Senaat der *Fransche* Republick, is voorleden week in deeze Stad geweest, en heeft, benevens zynen Secretaris en verdere Bedienden, op Hemelvaarts-dag, in de Kerk van zyn H. E. *Johannes, Roomsch-*Catholyk Bisschop van *Haarlem*, in de *Barndesteeg*, de Godsdienst oeffening bygewoond.

Daar het ons altyd tot een byzonder genoegen verstrekt, wanneer wy aan eene waarlyk edelmoedige daad, waar van de byzonderheden ter onzer kennisse worden gebragt, eene openbaare hulde kunnen bewyzen, zo hebben wy geöordeeld, het navolgende voorbeeld van veröerenswaardige menschenliefde aan onze leezers te moeten mededeelen.

„Het was op Zondag den 8sten deezer, dat de Heer *Jos. S. Boas*, van eenen togt, dien hy met eene Chais gedaan had, te huis komende, door twee zyner Neefjens, waarvan de een 14 en de ander 15 jaaren oud was, verzogt werd in dezelve een tourtje te mogen rond ryden. Dit hun op sterken aandrang toegestaan zynde, stapten zy daadlyk in het Rytuig, greepen, zonder te bedenken aan welk gevaar zy zich bloot stelden, de teugels, en trokken de Paarden zoo ŧaniglyk agteruit, dat de Koetsier, geen kans meer ziende om het onheil afteweeren, deeze beide Jongelingen, door zyn afspringen van de Chais, aan de gevolgen hunner onbedagtzaamheid moest overlaaten. Weldra zag men en Paarden en Rytuig en Kinderen, door het geduurig agterwaarts gaan der eersten, met zoo veel geweld in de gragt, tusschen den *Hortus Medicus* en de korte Heeregragt, vóór het Huis van gemelden Heer *Boas*, in het water storten, dat de jonge lieden over de Chais heenen vielen en terstond, door den hevigen schok, omtrent agt ellen van den wal af geraakten. In dat hagchlyk oogenblik was 'er geene schuit, noch haak, noch eenig ander redmiddel by genaamd, in de nabyheid, om deeze ongelukkigen aan een byna gewissen dood te ontrukken; doch de Heer *Jb. S. Boas*, Broeder des eerstgenoemden, het dringend gevaar bemerkende, en reeds één der Kinderen, het welk genoegzaam alle bezef verloren had, zeer naby deszelfs einde ziende, nam, ondanks zyne onbedrevenheid in het zwemmen, het kloekmoedig besluit, om in het water te springen, ten einde, ware het mogelyk, nog hun leven te redden. Deze edele daad bleef niet onbeloond, want het gelukte hem, na verscheidene vruchtelooze poogingen, den met den dood worstelenden Jongeling te bereiken, dien hy met eene sterkgespierde hand aangreep en boven zyn hoofd hield, terwyl hy met de andere zoo lang werkte, dat hy eindelyk ook tot deszelfs lotgenoot naderde, die zig ter naauwernood nog aan den boom der Chais had vastgeklemd, in dewelke zyn Broeder *J. S. Boas*, mede met gevaar zyn levens, en geholpen door een' bejaarden menschenvriend, gesprongen was, en hem aldaar de indedaad broederlyke en behulpzaame hand aanbood. Zoo werden door deezen achtenswaardigen man twee zyner Bloedverwanten aan derzelver byna troostelooze Familie en aan de Maatschappy terug gegeven, terwyl hy zig in het zalig denkbeeld verheugen kan, van zynen plicht volbragt en aan de menschheid eenen gewigtigen dienst bewezen te hebben."

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANSCHE REPUBLYK.

De openbaarmaking der onderhandelingen tusschen ons Gouvernement en dat van *Engeland*, door het eerstgemelde aan het besluit tot Oorlog, of ten minsten aan de terugkomst van den Generaal *Andreossy* verbonden, heeft in het Officieel Dagblad van den 20. Mey eenen aanvang genomen. In dit blad wordt de inhoud opgegeeven der tot nu toe geheime Zitting van den Behoedenden Senaat van den 14. Mey. By dezelve leeverde eene Deputatie van drie leden uit den Staatsraad de Nota in, daags te vooren door den Minister onzer Buitenlandsche Betrekkingen aan den Ambassadeur van *Engeland* ingezonden, doch waarschynlyk, daar hy reeds daags te vooren *Parys* verlaaten had, door hem op zyne reize, of anders rechtstreeks door zyn Gouvernement ontfangen. Dit stuk (*het welk door ons in den loop der Onderhandelingen in deszelfs geheel zal medegedeeld worden,*) bevat de verdeediging van het gedrag van het *Fransch* Gouvernement sints den Vreede van *Amiens*, en eindigt met de verklaring, *dat, indien het Engelsch Gouvernement het* sein tot den Oorlog *geeft, aan het Gouvernement der Republyk niets anders zal overblyven dan zig te verlaaten op de rechtvaardigheid zyner zaak en op den God der Heirschaaren.* Na het aanhooren van dit stuk, besloot de Behoedende Senaat, zynen Vice-President, Secretarissen, en vyf zyner Leden aftevaardigen, om den Eersten Consul voor de gedaane mededeeling dank te zeggen, en hem te verklaaren, dat de Senaat niet anders dan toejuichen kan aan de gematigdheid en de standvastigheid, welk de geöpende onderhandelingen met het *Britsch* Gouvernement kenteekenen; dat hy ongeduldig is, om aan *Frankryk* het sein van dankbaarheid te geeven, indien de Vreede aan de wenschen des Eersten Consuls beantwoordt, en dat der toewyding aan de zaak des Vaderlands, indien de waardigheid der Natie van hem den Oorlog vordert. — Den volgenden dag, 15. Mey, is deeze Deputatie, met de gewoone plegtigheden, te *St. Cloud* door den Eersten Consul ontfangen.

(*Het vervolg op de kant van deeze bladzyde.*)

By het Wetgevend Lighaam en het Tribunaat is ten zelfden dage deeze zelfde boodschap door eene dergelyke Commissie van drie leden uit den Staatsraad bekend gemaakt, waarop het Tribunaat nog dien zelfden dag, en het Wetgevend Lighaam twee dagen laater, besloot, om eene Dank-deputatie aan den Eersten Consul aftevaardigen, welke beide Gezantschappen, het een den 16. en het ander den 17. Mey, op gelyke wyze als dat des Senaats, hunnen last volbragt hebben. — Den eersten Prairial (of 21. Mey) den dag zynde, waarop beide de Wetgevende Vergaderingen, die zig na hun eerste adjournement nogmaals geadjourneerd hadden, weder moeten byëenkomen, verwagt men met reden als dan het verder vervolg op de gedaane kennisgeving, en misschien wel de dadelyke Oorlogs-verklaring van ons Gouvernement.

Omtrent een aanzienlyk gedeelte van den optogt onzer troepen naar de *Bataafsche* Republick, welke optogt op zyne beurt een zó aanzienlyk gedeelte onzer krygstoerustingen uitmaakt, weet men thans met meerdere zekerheid het navolgende:

Een magtig leger trekt op de *Westphaalsche* Grenzen saam. Het groot Hoofdkwartier van dat Leger zal voor eerst te *Nymegen* blyven. Het Hoofdkwartier des linker vleugels te *Groningen*, en dat des rechter vleugels te *Keulen.* Volgens het geen men hier verzekert, moet, zodra de Oorlog zeker is, de linker vleugel in *Westphalen* rukken, om de Hertogdommen *Calenberg* en *Grubenhagen*, en de Stad *Hanover* te bezetten, terwyl het Centrum de *Hanoversche* bezittingen in *Westphalen*, byzonder het Prinsdom *Osnabrug*, moet occupeeren, en de linker vleugel over de *Eems* trekken, om zig naar de Hertogdommen *Bremen*, *Verden* en *Lunenburg* te begeeven, en aan den mond van de *Elbe* en *Weser* post te vatten.

Door een onvoorzien toeval is plotsling onmin ontstaan tusschen de Regeering van *Algiers* en den *Engelschen* Consul aldaar. Zie hier het geen onze Nieuwspapieren ten dien opzigte melden.

Den 21. April kwam een Officier van de Regeering by den Heer *Falcon*, den Consul van *Engeland*, en begeerde, dat men hem het onderste gedeelte van zyn huis zoude openen; waarop twee bedienden de vlugt namen, en de sleutels niet te vinden zynde, brak men de deur open en vond twee *Turksche* Vrouwen. De Consul verklaarde, dat dezelven buiten zyn weeten, en niet dan door zyne bedienden 'er konden ingebragt zyn; doch het gemeen omcingelde zyn huis, en hy was in het grootste gevaar; terwyl men de Vrouwen veröordeelde, om in het water gesmoord te worden, het welk terstond geschiedde, na dat zy yder vyfhonderd stokslagen hadden ontfangen. Een der slaven van den Consul eene ongunstige verklaaring voor hem en zyn Secretaris hebbende afgelegd, gaf de Dey order, dat zy beiden binnen drie dagen moesten vertrekken, en hy was in persoon den geheelen nagt op de Marine werkzaam, om de toerusting van het Schip, dat hen moest wegbrengen, te bespoedigen. Dan, de Consul deed den volgenden dag zeggen, dat hy, op order van zyn Koning, te *Algiers* was gekoomen, en dus ook zonder zyn bevel niet vertrok; doch onmiddelyk verscheenen 'er in zyn huis zes mannen, die hem en zyn Secretaris, zonder hem tyd te geeven om met iemand te spreeken, aan boord van het Schip bragten, dat terstond in Zee stak.

*** *LOOT en VAN SPAAN*, te *Rotterdam*, door aankoop Eigenaars geworden zynde van het geheel voltooide en alömbetoemde Werk: *P. Cramer en C. Stoll uitlandsche Kapellen*, 5 deelen in 39. stukken, op Royaal Papier, zeer groot 4°. vercierd met 3186. afbeeldingen op 442. heerlyk gecouleurde plaaten, behalven 2. Tytelplaaten, adverteeren, dat de weinige compleete Exemplaaren van hetzelve tot het einde van dit Jaar nog by hen te bekomen zyn, tot de voorigen Inteekenprys van *f* 300-:-: waarna deeze prys met 20. perCent verhoogd zal worden. By de aflevering zal de tyd der opgave, die ten spoedigsten verzocht wordt, stiptelyk worden in acht genoomen. Van het 5de deel, of N°. 35—39., het geen daarna niet minder dan tot *f* 42 — verkocht wordt, zyn nog eenige Exemplaaren tot *f* 31— en van de meeste aparte stukjes N°. 1—34. elk tot *f* 8— en N°. 35—39. elk tot *f* 6-10— geduurende dien zelfden tyd by hen te krygen, waarna die op *f* 10— en *f* 8— zullen gesteld worden. Dezelven worden niet in Commissie verzonden, maar moeten voor Rekening ontbooden worden. Aparte stukjes van N°. 1, 15, 17, 20, 21, 22. en 35 worden tot billyke pryzen door hun overgenoomen.

*** By *W. ZUIDEMA*, Boekverkoper te *Groningen*, is gedrukt en alöm verzonden: *Viertal* BRIEVEN ter bevordering van het beöefenen der GESCHIEDKUNDE; inzonderheid met betrekking tot de STAATKUNDE, door *J. G. MULLER*, Hoogleeraar te *Schafhausen.* Uit het Hoogduitsch vertaald, en met eenige Aanmerkingen vermeerderd. Een Werk, 't welk voor alle Beminnaars der *Geschied-* en *Staatkunde* van een onwaardeerbaar nut zyn kan. De prys is *f* 2-: :

*** By den Boekverkoper *A. LOOSJES Pz.*, te *Haarlem* en zyne Correspondenten ziet het licht: *Onpartydig Onderzoek* en *Ernstige Gedachten*, over het invoeren van *Gezangen* en *Liederen*, in de *Gereformeerde Kerk* in *Nederland.* Waar in, onder anderen, gevonden worden: Eene zedige beöordeeling, der *Proeve van Liederen en Gezangen*, door H. VAN ALPHEN: en eene vrymoedige beändwoording van den *Brief*, in het *Vervolg der Gedachten* uitgegeeven door A. VAN DEN BERG. Door een Voorstander van de leere der Hervormde Kerk. In gr. 8vo. De prys is 14 stuivers.

*** De Boekverkooper *A. LOOSJES Pz.*, te *Haarlem*, geeft uit en heeft aan zyne Correspondenten verzonden: OVERZIGT *van de* BEWYZEN *voor het* CHRISTENDOM, door WILLIAM PALEY, *Meester der Vrye Konsten en Aartsdiaken van Carlisle*, naar de *zevende uitgave* uit het *Engelsch* vertaald, met eene Voorrede van JOH. AUGUST NOESSELT, Hoogleeraar te *Halle.* Iste Deel, in groot 8°. *f* 2-4: Met het IIde Deel, dat eerlang staat te volgen, zal dit Werk compleet zyn.

*** By de Boekverkoopers *C. VAN DEN DRIES en ZOON*, te *Rotterdam*, wordt heden uitgegeeven en is alöm verzonden: BYBELSCHE TAFEREELEN, byzonder ter opscherping van den smaak en het gevoel voor de EUANGELISCHE GESCHIED VERHAALEN, in Leerredenen, geschetst door F. VAN TEUTEM, Leeraar by de Gemeente der Remonstranten te *Gouda*; de prys is 28 Stuiv.

*** OUDERS! Zo 't WEL en SCHOON uwer Kinderen u niet onverschillig is, laat in tyds naar de Tandjes zien: zo gy dit verwaarloost, is 't uw schuld, dat de Kinderen in vervolg van Jaaren, met Kromme-, Scheeve-, Dubbelde- en MISMAAKT gegroeide Tanden loopen, die, elkander knellende, hol, bedorven en stinkend worden; betragt en voedt uw eigen Tanden en Kiezen, de meeste uwer zullen het den Ouderen wyten, dat ze by 't verwisselen niet beter opgepast hebben; — die Negligence is te minder te ontschuldigen daar de Kies- en Tandmeester SAMUEL LEHMANS, *advis over der Kinderen Tanden Gratis geeft.* zyne Theoretische kennis en veel jaarige habitude in dat vak, hebben hem eene perfectie doen verkrygen, dat hy zig met recht flatteeren kan, alles, wat aan de Tanden kan gedaan worden zeker, behendig en zonder pyn te verrigten. Men kan hem dagelyks aan zyn Huis spreeken, op de Anthonies- of Jooden Breedstraat, tegen over de Groote Hardsteene Apotheek No. 29. te *Amsterdam.* NB. Die hem over zekere gebreken gaarn alleen spreeken willen, zullen in alles zeer geheim, en met moderate kosten behandeld worden.

Lor J. J. STUERMAN, in den Haag.